

Ženske za Evropo Evropa za Ženske

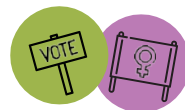
NOV NAČIN VODENJA ZA 21. STOLETJE

Manifest Evropskega ženskega lobija za evropske volitve 2019

EUROPEAN WOMEN'S
LOBBY
EUROPÉEN DES FEMMES

Naša prihodnost se začena sedaj!

PREOBRAZBA NAŠIH POLITIČNIH IN ODLOČEVALSKIH INSTITUCIJ

Naše prioritete za prihajajoče volilno obdobje 2019 –2024 upoštevajo realnost življenj žensk in deklic v današnji Evropi in povzemajo njihove zahteve ter pričakovanja naših članic po vsej Evropi. Te prioritete odsevajo nedokončano delo uveljavljanja mednarodnih instrumentov pospeševanja pravic žensk v zadnjih treh desetletjih. Evropska unija se je s svojimi pogodbami izrecno zavezala vključevati vidike spola v vse svoje politike in finančne okvire ter zagotavljanju enakosti med ženskami in moškimi. Zato zahtevamo:

Evropo, ki uresničuje enakost žensk in moških v političnem odločanju

Ženske so pri političnem določanju še vedno občutno podzastopane v vseh evropskih institucijah in institucijah vseh držav članic EU. To pomeni, da polovice prebivalstva še vedno ni v sobah in na hodnikih, v katerih se sprejemajo odločitve o vseh naših življenjih. Zagotoviti je potrebno enako zastopanost žensk in moških, ki bo odražala vso raznolikost evropskega prebivalstva, in za to si moramo vsi prizadevati, saj je to ključen del preobrazbe naših političnih institucij v institucije, ki v središče postavljajo ljudi in planet.

Evropo, ki vsem ženskam jamči enako ekonomsko neodvisnost

Za enakost in svobodo žensk je bistvena enaka ekonomska neodvisnost, kot jo imajo moški, a za zdaj ni bila uresničena v nobeni evropski državi. Opustiti moramo ekonomijo varčevanja ter začeti investirati v odpravljanje feminizacije revščine, ki zlasti zadeva ženske, ki so že porinjene na obrobje, kjer izkušajo več vrst diskriminacije (rasizem, homofobija ipd.). Uvesti je treba konkretne ukrepe, da bi zmanjšali nezaposlenost in pomanjkanje dostojnega dela, ki zlasti zadevata ženske, opozarjali na in odpravljali neenako delitev neplačanega skrbstvenega dela, plačne razlike, tako v zaslužkih skozi življenjsko obdobje kot tudi v razlikah pri pokojninah. Prizadevati si moramo, da bi moški in ženske enako zaslužili in prevzemali enako skrb za druge skozi vseživljenjsko obdobje.

Evropo, osvobojeno nasilja nad ženskami

Moško nasilje nad ženskami in deklicami je vsakdanjost za mnoge ženske in deklice po vsej Evropi. Je najbolj zlovešč izraz strukturnih neenakosti med ženskami in moškimi, a vendarle ostaja podcenjeno, premalo preganjano in depolitizirano. Odpravljanje nasilja nad ženskami je bistveni del doseganja enakosti v družbi. Skupaj moramo ukrepati, da bi se končale vse oblike nasilja nad ženskami in deklicami in da bi se uveljavila družba miru in varnosti. Vse ženske in deklice si zaslužijo življenje brez strahu pred nasiljem ter življenje brez nasilja.

Evropo, ki vsem ženskam in deklicam zagotavlja mir, osebno varnost in dostojanstvo

Zdravje, dobrobit in varnost milijonov žensk so vsak dan brez potrebe ogroženi bodisi zaradi spolnega izkoriščanja, odrekanja spolnih in reproduktivnih pravic ali zatiralskega uveljavljanja rasističnih in nacionalističnih stališč. Zahtevamo boljšo prihodnost za vse v Evropi. Skupaj moramo delati za to, da bi ženske in deklice lahko razvile vse svoje potenciale v varnem in podpornem okolju.

Evropo, ki vlaga v človekove pravice žensk

Finančne odločitve in investicije zrcalijo politične prioritete. Vzdržni mehanizmi financiranja in vzdržni viri za delo na tem področju odražajo dejansko raven politične zavezanosti pravicam žensk in enakosti spolov. Pozivamo k vzdržnemu financiranju organizacij, ki se borijo za pravice žensk, ker potrebujemo močno žensko gibanje. Pozivamo odločevalke in odločevalce, da vzpostavijo spolno občutljive proračune, zato da bi uresničili enakost in pravice žensk na vseh ravneh.

EVROPA, KI URESNIČUJE ENAKOST ŽENSK V POLITIČNEM ODLOČANJU

Od Evrope zahtevamo:

» enako, 50%/50%, zastopanost žensk in moških v političnem odločanju v vseh odločevalskih organih in telesih EU, tudi pri tako imenovanih najvišjih funkcijah EU;

» odločno politično strategijo za „Enakost med ženskami in moškimi“ v celotnem mandatu 2019 – 2024, ki bo odrazila prevzete obveznosti EU pri zagotavljanju enakosti med ženskami in moškimi;

» imenovanje posebne evropske komisarke/_ja za področje pravic žensk in enakosti med ženskami in moškimi ter za oblikovanje, skupaj z vsemi ostalimi komisarji/_kami, strategij za izvajanje obvezujoče integracije vidika spolov na vseh področnih portfeljih;

» sprejem politike ničelne tolerance do diskriminacije zaradi spola, rasne ali etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti v vseh institucijah in parlamentih Evrope.

Od vseh držav članic zahtevamo:

» da politične stranke zagotovijo enako zastopanost in enakomerno razvrščanje žensk in moških na svojih volilnih listah;

» da politične stranke v volilne programe prioritarno uvrstijo enakost med ženskami in moškimi;

» da vlade držav predlagajo kandidatke in kandidate za komisarke oziroma komisarje tako, da bo v Evropski komisiji mogoče doseči enako zastopanost obeh spolov.

“Evropa, kakršno smo poznale in poznali, se spreminja. Ženske in deklice, ki sestavljamo polovico njenega prebivalstva, nameravamo uporabiti to edinstveno demokratično priložnost, da poglobimo že dolgo splošno sprejete vrednote o demokratični Evropi enakosti, vključenosti in različnosti, kjer se nikogar ne pusti na cedilu. Skupaj moramo oblikovati prihodnost in se postaviti za svoje vrednote na volitvah v EU 2019. Vzponi antifeminističnega populizma in izolacionističnih nacionalizmov so v zadnjih nekaj letih drastično spremenili politično pokrajino. Tem političnim silam se ne smemo pustiti poraziti. Obnavljajoče se žensko gibanje raste v močnih valovih in zahteva enakost med vsemi ženskami in moškimi, znotraj in preko vseh nacionalnih meja. Še vedno moramo upoštevati, da se spremembe dogajajo z različnim tempom na različnih koncih Evrope. Zato pozivamo vse politično progresivne kandidatke in kandidate, da nam pomagajo ohraniti in sooblikovati Evropo, kakršno si želimo; v kateri bodo vse ženske in deklice imele in uživale enake pravice: #Ženske za Evropo – Evropa za ženske.”

Gwendoline Lefebvre, predsednica Evropskega ženskega lobija.

EVROPA, KI JAMČI VSEM ŽENSKAM ENAKO EKONOMSKO NEODVISNOST

Od Evrope zahtevamo:

» zajamčeno enako ekonomsko neodvisnost za vse ženske, vključno z **individualnimi pravicami** do socialne varnosti in obdavčenosti; da opozarja na in naslavlja revščino zaposlenih ter naraščanje prekarnega dela; ovrednotenje in izboljšanje delovnih pogojev v sektorjih, kjer prevladujejo ženske, tako da okrepi, nadzira in izpopolnjuje obstoječo zakonodajo EU;

» sprejem **„jamstva za oskrbo“**, tj. potrebe po vseživljenjski oskrbi, kot pomembnega dela delovanja družbe in **investiranja v skrbstveno ekonomijo**, tako da usmeri investicije **proračuna EU** v te namene; izvajanje **spolno občutljivega proračuna** in njegovo uporabo kot orodje za integracijo vidika spola, da se zagotovi, da se ves razpoložljivi denar EU uporabi tako, da bo to prispevalo k uveljavljanju enakosti med ženskami in moškimi;

» zagotovilo, da bo **makroekonomski okvir**, vključno v obdobju po Strategiji Evropa 2020 in Evropskega semestra, izrecno težil k napredku v enakosti med ženskami in moškimi, še posebno glede enake ekonomske neodvisnosti žensk, tako, da bodo opravljene presoje vpliva spola za vse makroekonomske politike, še predno se objavi za državo specifična priporočila;

» sprejem **evropskih ciljev zagotavljanja infrastrukture** za oskrbo starejših, oseb, odvisnih od drugih, in oseb z oviranostmi;

» vsi ukrepi morajo upoštevati **večkratne in presečne oblike diskriminacije**, katerim so izpostavljene ženske z oviranostmi, pripadnice etničnih manjšin in različnih socialno-ekonomskih in izobrazbenih skupin, mlajše in starejše ženske,

katerih dostop do storitev, dostojnega dela in financiranja je še posebej omejen in katerih doprinosi prepogosto spregledani.

Od vseh držav članic zahtevamo:

» zajamčeno **finančno varnost in neodvisnost** žensk in moških, v času, ko skrbijo za koga drugega, vključno s plačanimi zakonsko urejenimi dopusti in zakonskimi določbami, ki varujejo ženske in moške pred kakršnokoli diskriminacijo zaradi materinskega, očetovskega, starševskega ali skrbstvenega dopusta;

» pospešeno izvajanje **barcelonskih ciljev** glede cenovne in vsake druge dostopnosti do visoko kakovostnega otroškega varstva;

» sprejem načrta za doseg cilja 5- do 10-odstotnega letnega **zmanjšanja plačnih razlik med ženskami in moškimi** in naslavljanje obstoječe razlike med ženskimi in moškimi pokojninami tako, da uvedejo **„skrbstveni kredit“**, ki bo prištel prispevek ženskega neplačanega skrbstvenega dela k ekonomiji; zagotovitev, da bodo v sedanjih in prihodnjih generacijah takega kredita deležni tudi moški;

» uvedbo **enako dolgega, neprenosljivega starševskega dopusta** za oba starša, pri čemer mora biti **zavarovan in ohranjen** tudi materinski dopust;

» zagotovitev **zadostnega financiranja** za kakovostne skrbstvene storitve in dostojanstvo dela poklicnih in neformalnih oskrbovalk/_cev.

EVROPA BREZ NASILJA NAD ŽENSKAMI

Od Evrope zahtevamo:

- ▶ ratifikacijo in uveljavitev Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (*Istanbulske konvencije*) ter zagotovitev polne vključitve te konvencije v zakonodajo EU in okvirne politike;
- ▶ močan zakonski okvir EU glede nasilja nad ženskami, ki bo vpeljal obvezna in standardizirana pravila v vseh državah članicah EU. Po ratifikaciji *Istanbulske konvencije* zahtevamo, da se sprejmeta *Direktiva proti nasilju nad ženskami in celovita strategija* EU in zagotovi implementacija *Direktive EU o pravicah žrtev nasilja*;
- ▶ zagotovitev učinkovitega prenosa *Direktive 2011/36/EU* za preprečevanje trgovine z ljudmi, z analiziranjem trgovine z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja z vidika spola.

Od vseh držav članic zahtevamo:

- ▶ da vse države članice EU brez odlašanja ratificirajo in implementirajo *Istanbulsko konvencijo* brez kakršnih koli pridržkov;
- ▶ da zagotovijo ustrezno zaščito pred nasiljem vsem ženskam in deklicam z uporabo štirih pristopov: preprečevanja nasilja, celostne in usklajene vsedržavne politike, zaščite žrtev ter pregona storilk in storilcev (konec nekaznovanja);
- ▶ da sprejmejo nordijski ali „enakostni“ model v zvezi s prostitucijo: dekriminalizirajo ženske v prostituciji, jim zagotovijo storitve zdravstvenega varstva, podpore in izhoda iz prostitucije, hkrati pa kriminalizirajo in preganjajo tiste, ki trgujejo z njimi, tiste, ki se ukvarjajo z zvodništvom, in kupce.

"Me verjamemo v resnično feministično Evropo, ki sloni na naših osrednjih vrednotah: enakosti žensk in moških, različnosti, miru, dostojanstvu, pravičnosti in spoštovanju. Mnogo dela nas še čaka, preden te cilje dosežemo: napredek v enakosti spolov se je ustavil. Ženske se soočamo z znatnimi in trdovratnimi ovirami na mnogih področjih življenja – pri zdravju, varnosti, izobraževanju, delu, pri usklajevanju dela in zasebnega življenja, v politiki in ekonomiji. Indeks enakosti med spoloma Evropskega inštituta za enakost spolov v letu 2015 je pokazal, da se je ustavilo napredovanje pri zmanjševanju neenakosti med ženskami in moškimi v vseh 28 članicah EU. Varčevalne politike so bile katastrofa za ženske, še posebno za tiste, ki so hkrati izpostavljene več vrstam neenakosti, kot so rasizem, diskriminacija zaradi oviranosti, starosti, migrantskega statusa in homofobije. Ženske so zaradi varčevalnih ukrepov bolj pogosto kot moški pristale v revščini. Te izzive lahko premagamo s skupnim nastopom družbenih gibanj, državljanek in državljanov in vseh, ki imajo moč, da uveljavijo pozitivne spremembe v naših skupnostih."

Joanna Maycock, generalna sekretarka Evropskega ženskega lobija.

EVROPA, KI ZAGOTAVLJA MIR, VARNOST IN DOSTOJANSTVO ZA VSE ŽENSKÉ IN DEKLICE

Od Evrope zahtevamo:

» zagotovitev, da bodi vsi novi in že obstoječi azilni postopki upoštevali smernice Urada visokega komisarja Združenih narodov (UNHCR) o mednarodni zaščiti in razvoja spolno občutljivega strokovnega znanja v strukturah Evropskega podpornega urada za azil (EASO); izrecno zahtevamo, da ustanovi **posebne koordinatorke_je**, ki bodo odgovorni za uveljavljanje vidika spola v delovanju EASO;

» zagotovitev, da bo humanitarni vidik odločilen pri politikah, ki zadevajo imigracijo iz držav, ki niso članice EU: **povečanje sredstev za humanitarno pomoč** za predvidena taborišča (zbirališča) migrantk in migrantov v EU in ponovno vzpostavitev **učinkovite akcije iskanja ter reševanja v Sredozemskem morju**;

» sprejem ukrepov, ki bodo **prepovedali in naslavljali seksizem in spolne stereotipe** v medijih in izobraževanju, ki še posebej prizadenejo nekatere skupine žensk, ki so izpostavljene večkratni diskriminaciji;

» da v vseh institucijah, na delovnih mestih in v delovnih programih EU zagotovi sprejem **kodeksov obnašanja**, ki bodo spodbijali seksizem, seksistično komuniciranje in obnašanje, in njihovo izvajanje.

Od vseh držav članic zahtevamo:

» da v formalno izobraževanje za vse mlade ljudi umestijo **konsistentne programe spolne vzgoje za vse starostne skupine**, ki bodo uporabljali letom primerno besedišče, in obravnavali privolitev, odnose, spolno zdravje, informacije o LGBTQI+ in spletno varnost v zvezi s kibernetiskim nasiljem in pornografijo;

» da oblikujejo in sprejmejo **močne, na človekovih pravicah zasnovane zaveze o premeščanju in prerazporejanju beguncev, begunk in prosilcev ter prosilk za azil**; podprejo naj jih s spolno občutljivimi lokalnimi in nacionalnimi strategijami za integracijo, ki vključujejo za spol specifične ukrepe in določbe o reguliranem neodvisnem imigracijskem statusu prosilk, tako da nad nobeno žensko in deklico ne bo mogoč nadzor zaradi njenega odvisnega pravnega statusa;

» da s sprejetjem „**Strategije zdravja žensk**“ zagotovijo **spolno občutljivo zdravstveno podporo vsem ženskam in deklicam**, ne glede na njihov pravni ali finančni status, starost, kraj bivanja, vero, etnično pripadnost ali življenjski slog. Vanjo je treba vključiti odkrivanje spolno prenosljivih bolezni, dostop do kontracepcije in varnega splava, oskrbo nosečnic in porodnic, vključno z nasveti o zdravstveni oskrbi v preprostem in razumljivem jeziku, ki upošteva raznolikost žensk, a tudi specializirane storitve, ki so na voljo skupinam, opredeljenim kot „posebej ranljive“.

EVROPA, KI USMERJA VIRE V ZAGOTAVLJANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC ŽENSK

Od Evrope zahtevamo:

- ▶ zagotovitev, da bo proračun EU spolno občutljiv, okoljsko vzdržen in bo podpiral družbeno povezanost;
- ▶ okrepitev finančnega okvira za enakost spolov, ki bo zajet tudi v Regulaciji splošnih potrebščin 2021–2027 za vse strukturne in kohezijske sklade EU;
- ▶ uvedbo spolno občutljivega proračuna v večletni finančni okvir (MFF) in zagotovitev posebnega, izdvojenega financiranja programov za pravice žensk in enakost spolov, vključno z raziskavami.

Od vseh držav članic zahtevamo:

- ▶ opredelitev proračunskih sredstev na vseh ravneh za pravice žensk in enakost spolov, vključno z vpeljavo spolno občutljivih nacionalnih proračunov – tako bodo razvidne potrebe in pravice žensk v vseh njihovih različnostih;
- ▶ povečanje finančne podpore, namenjene ženskim organizacijam v EU in v mednarodnih akcijah EU.

"Skupaj se moramo zavzeti za prenovljeno vizijo naših družb, ki bo temeljila na naši medsebojni skrbi in skrbi za planet, pri čemer je odgovornost za to skrb enako porazdeljena med ženske in moške. Evropa mora zgraditi vključujočo družbo; dolžna je ohranjati in krepiti vrednote človekovih pravic, enakosti, demokracije in pravne države. Temeljno načelo EU je spodbujanje miru in blagostanja vseh njenih državljanek in državljanov – feministična Evropa, ki ji je mar za ljudi, bo v prid nas vseh. Ključno je, da se odločimo za tak pristop pri snovanju politik in uporabi virov, ki bo resnično naredil vidno različnost identitet žensk in dekllic, in upošteval, kako lahko različne neenakosti še bolj poglobijo diskriminacijo. S priznavanjem in naslavljanjem teh različnosti lahko delamo skupaj, da uresničimo skupno vizijo in pozitivno vplivamo na življenjske izkušnje žensk in dekllic po vsej Evropi."

Daniela Pichler, direktorica za politike in kampanje Evropskega ženskega lobija.

Evropski ženski lobi je največja krovna organizacija ženskih nevladnih organizacij v EU, ki predstavlja ženske iz vseh držav članic EU ter treh držav pristopnic. Zavzema se za preobrazbeno politiko, ki jasno definira kolektivno vizijo feministične Evrope, zavrača stereotipe, seksizem in patriarhalne vrednote.

Manifest je bil pripravljen v sodelovanju in s podporo Skupine Ženske v politiki Evropskega ženskega lobija.

Logo 50/50: Egle Plytnikaite

Naslovnna fotografija (dogodek ob začetku kampanje 7. 6. 2018): Lyse Ishimwe

Ikone: Freepik, www.flaticon.com

www.womenlobby.org #WomenForEurope

Instagram @womenforeurope

Facebook European Women's Lobby

Twitter @EuropeanWomen

Z udeležbo na evropskih volitvah odločate, kdo VAS zastopa v Evropskem parlamentu. Kandidatke in kandidati, ki jih izvolite, so vaše podpornice in podporniki naslednjih pet let. Opredeljujejo evropsko politiko, prevzemajo sedanost in oblikujejo prihodnost žensk in deklet v Evropi! Izid volitev bo vplival tudi na obraz nove Evropske komisije, ki ima ključne zakonodajne pristojnosti in lahko predloži predloge za resnične spremembe za ljudi v Evropi.

Glasujte za NJENO prihodnost na evropskih volitvah v vseh državah članicah EU med 23. in 26. majem 2019!

To publikacijo je financiral program Evropske unije za pravice, enakost in državljanstvo. Informacije, ki jih vsebuje publikacija, ne odražajo nujno stališč Evropske komisije.